

den Rade tot Utrecht, Bailliu van Doornick, Officiers in Zeelandt, Schoutet van Mechelen, ende allen anderen Rechteren, Justicieren ende Officieren, ende dien vande Vassallen, heure Stadthouders, ende elcken van hun besonder, soo hen toe behooren sal, dat sy dese onse jegenwoordige Ordonnantie doen uyt roepen ende publiceren eenen yegelijcken inde limiten van sijne Jurisdicctie, ende Officie: Bevelende allen ende eenen yegelijcken te onderhouden ende observeren alle de poincten ende Articulen daer inne begrepen, naer heure forme ende inne houden, Procederende ende doende procederen tegens de overtreders ende

ongehoorsame, by executie van penen ende boeten boven verhaelt. Des te doene met deser aenkleef gheven wy hen volkomen macht ende sonderlingh bevel. Ontbieden ende bevelen eenen yegelijcken, dat hy hen 't selve doende ernstelick verstaen ende obedieren.

Gegeven inde Stadt van Antwerpen, onderonsen naem ende secreet Zegel vanden voorsz Rade van State, neffens ons wesende, den twintichsten dach der Maent Julij in 't Jaer ons Heeren 1580. Onderscreven, *MATTHIAS*. By Ordonnantie van Syne Hoogheyt.

J. van Asseliers.

2. Placaet, op d'onderhoudinge vande bovenstaende Ordonnantie vanden

20 Julij 1580. In date den vierden Februarij 1581.

DEN Prince van Orangien, Grave van Nassau, &c. Stadthouder ende Capiteyn Generael over Hollant ende Zeelant, mitsgaders de Staten vanden selven Lande, den eersten Deurwaerder vanden Hove Provinciael hier op verfocht. **DOEN TE WETEN**, Allen den geenen die desen jegenwoordige sullen sien ofte hooren. Alsoo omme te beter te mogen vervallen de groote kosten ende lasten vander Oorlogge, sonderlinge die tot bescherminge, bevrydinge ende versceckertheyt vande Zee-stroomen ende Havenen van noode zijn, totten onderhoudt vande Trafficque ende Koophandel, soo wel van den Uythemschen als Inhemschen, hen inde Nederlanden generende of hanterende, daer aen voor een groot deel de welvaert der selver Landen, ende vande ghetrouwe Onderstaten is hangende, niet allecnlijck by die van Hollant ende Zeelant, maer oock naemaels ten overstaen ende bewillinge vande Generale Staten vande Nederlanden, goet gevonden ende beslooten is gheweest, op de goederen ende Koopmanschappen, in ende uyt de voorsz Landen komende ende gaende, te stellen ende heffen seecker Convoy-gelt, na de Lijsten ende Ordonnantien daer op ghemaectt ende uyt ghegeven, ende dat sedert bevonden is, de voorsz Lijsten ende Ordonnantien alomme niet eenpaerlijck onderhouden, nochte 't voorsz Convoy-gelt op sulcken voet ende ghelijckheit niet ghecolleectt ofte geheven te zijn, als wel hadde behoort, maer ter contrarie verscheydentlijck ende onordentlijck inde Provincien, ende oock Steden particulierlijck daer inne gehandelt, ende alsulcks de penningen daer af herkomende, oock in sommige Provincien ende Steden, getrocken ende bekeert te zijn in andere saecken, dan daer toe de selve oorspronckelijck waren gestedincert ende gheeygent, streckende al 't selve tot verachteringe vande gemeene saecke, mitsgaders tot meerder moeyte, verlet ende onseckertheyt vande gemeene Koopluynen, ende haren handel, inder voegen dat naer communicatie daer op gehouden, met de Generale Staten voornocmt onlanghs vergadert tot Delft, geractsaem ende noodich geacht is daer inne voorsien te worden. **SOO IST**, dat Syne Princel. Excell. eenfamentlijck de Staten van Hollandt ende Zeelandt voornocmt, met advijse

van die vanden Rade Provinciael aldacr, geordonneert ende bevolen hebben, ordonneren ende bevelen by desen, dat van nu voortaan voor den tijdt van drie eerstkomende Maenden, ende tot anders geordonneert sal zijn, in 't heffen ende betalen van de voorsz Convoy-gelden, binnen de voorsz Landen van Hollandt ende Zeelandt, onderhouden ende achtervolcht sal worden, de Ordonnantie ende Lijste op den voorsz inne komende ende uyt gaende goederen ende Koopmanschappen, den twintichsten Julij vijftien - hondert ende tachtich lestleden, binnen Antwerpen by de Generale Staten, met bewillinge oock van die van Hollant ende Zeelant, gearresteert ende beslooten, waer op alle Ontfangers vanden selven Convoy-gelde, mitsgaders Contrerolleurs, Cherchers ofte ondersoeckers daer toe dienende, doen sullen haren behoorlijcken eedt, omme soo veel de goederen ende Koopmanschappen uyt ende inne Hollant ende Zeelant gaende ende komende, sal mogen aengaen, ernstelijck te onderhouden ende doen onderhouden, ende hem in alder getrouwicheyt daer naer te richten ende reguleren, alles conformelijck den last ende Instructie, hen dies aengaende gegeven ofte als noch te geven by de Commissarisen van wegen Syne Princel. Excell. sonderlinge daer toe ghecommitteert, sonder dat yemandt anders, 't zy vande Overigheyt vande voorsz Provincien ofte Steden van dien, ofte eenige Rentmeesters, Thresoriers, nochte andere, van wat qualite, staet ofte wesen hy zy, hem den ontfanck oft handelinghe vande selve Convoy-gelden, sal hebben t'onderwinden, dan ter expresse ordonnantie ende believen van Syne Princel. Excell. alles op pene van arbitrale correctie, naer gelegentheyt der saecken. Verbiedende daer omme ende bevelende Syne Excell. ende de Staten voornocmt, allen ende eenen yegelijcken des noodich zynde, hen hier na te reguleren. Ende ten eynde niemant hier van ignorantie en pretendere, gebieden ende bevelen Wy, dat 't inhouden van desen alomme binnen den Landen van Hollandt ende Zeelandt sal worden gepubliceert, daer 't selve sal noodich wesen. Ghegeven binnen der Stadt Delft, den vierden Februarij vijftien-hondert ende tachtich. Onder stondt gheschreven, By mynen Heere den Prince van Orangien, Grave van

van Nassau, &c. Stadthouder ende Capiteyn Generael over Hollandt ende Zeelant, mitsgaders de

Staten vanden selven Lande. Ende was onder-
teyckent, B. *Ernst*.

3. Placaet, van myne Heeren de Generale Staten, om te verboeden alle frauden ende bedroch inde betalinge van het recht vande Convoyen. In date den 24 Julij 1584.

DE Generale Staten der Geunieerde Nederlanden, Allen den geenen die dese jegenwoordige sullen sien oft hooren lesen, Saluyt. Al is het soo dat wy by onse voorgaende Brieven van Placate over seeckeren tijdt hadden voorsien, dat het recht vande Convoyen van alle goederen ende Koopmanschappen, gaende uyt de Geunieerde Provincien, ende oock aldaer in komende, behoorlijcken geheven ende betaelt mochte worden, tot dienst ende onderhoudt der gemeene saecken, toerustinge van Schepen van Oorloge, bevrydinge vander Zee ende binnenlantsche Stroomen, ende dat nochtans daghelijcks seer groote frauden bevonden worden: Hebben wy noodich gheacht andermael by dese onse opene Brieven van Placate, regens alsulck bedroch ende frauden scherpelijcken te doen voorsien. Waeromme, S O O I S T, dat Wy de seecke voorsz over ghemerckt, hebben by rype deliberatie van nieuws geordonneert, gestatueert ende bevolen, ordonneren, statueren ende beveelen by desen, dat achtervolgende het accoort ende consent vande voorsz Geunieerde Provincien, in de oplichtinge van het recht vande Convoyen, een yegelijck van wat natie, staet ofte conditie hy zy, van nu voortaan gehouden sal zijn te betalen het recht vande Convoyen van alle goederen ende Koopmanschappen, komende binnen den voorsz Lande, ende die daer uyt ghevoert sullen mogen worden, in handen vanden Collecteurs respectie daer toe geordonneert ende gestelt zijnde, achtervolgende de Ordonnantie, Lijste, ende d'Instructie daer van gemacckt zynde, ende die daer noch vorder op ghemacckt soude mogen worden, ende dat ter plaetsen haerder ladinge, ofte daer sy last sullen breecken, ende op een Comptoir van alle hare ingebrachte ofte in geladen goederen. Ende om alle vordere frauden ende bedroch in desen te verhouden, lasten ende ordonneren Wy expresselijcken by desen, dat alle Schippers, Wagenluyden, ofte anderen die eenich goet te Water of te Lande, in hoedaniger wyse 't selfde soude mogen wesen, geen uytgesondert, in dese Landen zijn brengende, gehouden sullen zijn, al eer syluyden de selve goederen sullen mogen lossen, ontladen, ofte ceuchins reppen ende roeren, den Collecteur vande Convoyen pertinentelick aen te geven de quantiteyt ende qualiteyt, ofte waerde van alle de goederen die sy sullen inde Landen gebracht hebben, ende dat onder de eygen hant vanden geenen die de selve toe komen, ofte van sijnen Facteur, met duydelijcke verklaringe vande mercken ende numero, daer elck stueck, Pack ofte Tonne mede geteekent sal zijn, omme 't selfde by den Collecteur gheregistreert te worden, ende wederom van den Collecteur t'ontfangen een Cedulle vande aen gegeven goederen, sonder de welke de voorsz Schippers, Wagenluyden ende andere, niet en sullen vermogen eenige goederen te lossen. Sal mede

den Schipper ofte den geenen die de goederen uyt sijn Schip sal lichten, tot allen tyden des verfocht zynde, ghehouden zijn den Cherchers de voorsz Cedulle te verthoonen. Van gelijcken sullen alle Schippers van meeninge zynde eenige reysen met hare Schepen te beginnen naer Oosten, Westen, of eenige andere plaetsen over Zee of uyt den Lande niet vermogen eenige Koopmanschappen of goederen te laden of in te nemen, voor ende al eer den Schipper van alsulcke reyse den Collecteur sal hebben aen gegeven, mitsgaders oock over geleverd behoorlijcke Cedulle ende specificatie, ghereeckent ende geextendeert, als hier vooren op de inkomende goederen gheordonneert is, ende dat van elck parçeel in 't bysonder, al eer sy eenich van dien sullen laden ofte in nemen, sonder oock eenige goederen inne te nemen, al vooren hem gheleverd zy 't biljet vanden Collecteur, inhoudende den naem van den Schipper, Koopman, quantiteyt ende qualiteyt ofte waerde vande goederen als vooren. De welke sulcks ghedaen zynde, en sullen vande Haven ofte Plaetse haerder ladinge ofte ontladinge niet mogen varen, sonder volkomelijcken het recht van dien betaelt te hebben, ende dat alles op de verbeurte van des Schippers Schip, ende alle de goederen vanden Koopman in het selfde Schip geladen, soo wel de aen gegeven als de geene daer inne de frauden ofte verfwijgingen bevonden sullen worden. Waer toe by allen Cherchers ende Convoy-Meesters goede opzicht sal genomen worden: Ende in ghevalle sy enige frauden ofte versuym bevinden, sal terstont ende metter daer gheproceedert worden tot confiscatie vande goederen als vooren. Sullen mede alle Schippers met geene Paspoorten mogen uyt varen, dan de geene daer op den dos geteekent sal staen den dach ende Maent dat de goederen daer inne begrepen, by den Cherchers vande Plaetse haerder ladinge behoorlijcken sullen zijn ghevisiteert, ende op den dos verclaert, dat de selve bevonden zijn conform harer Paspoort. Interdicerende voorts wel scherpelijcken by desen, dat geene Schippers met hare Schepen sullen mogen uyt loopen, om over Zee te varen door dese naervolgende Zee-gaten, als te wesen, van Goereede, Brouwers-haven, ende den Room-pot, dan alleenlijck den geenen die binnen Zierickzee ende Brouwers-haven geladen zijn met Haringh, Visch ofte andere Koopmanschappen, die de nature van den Lande daer is gevende, sullen den Room-pot ofte Brouwers-havens-gat mogen uytvaren, mits al vooren hunne in gheladen goederen behoorlijcken aen gegeven, ende het recht vande Convoyen betaelt te hebben, mitsgaders oock verthoont haer Paspoort acnde Wacht ofte Uytlegger aldaer. Het welck mede verstaen wort ten opsien van alle andere uytvarende Schepen, door andere Zee-gaten, die mede ghehouden sullen zijn op de uysterste wacht der Schepen van Oorloge aen te sprecken, ofte